

(המשך מעמוד 27)

שמחפש דוגמניות. מנהל מרכז הקליטה קיבל כבר עשרות הצעות עבודה לוויתר נאמים. אולם הוחלט לתת להם לנהל אחר-כך ילמדו עברית ואז יבחר כל אחד בדרך הרצויה לו. אנשי המיקלט זכו גם לביקורים של ישיעה פרס ואשתו הווייט-נאמית, פון קים לה. ישיעה התגורר ב-ווייטנאם 12 שנה. היה לו שם מועדון וקאזינו ושם נולדה גם בתו אנה הנראית כתימניה, ובנם הקטן, ג'וני, הדומה לאמו: "אני שמח לעזור לאנשים האלה", סיפר ישיעה. כבר בעליית הווייט-נאמים הראי שונה בא לקבל את פניהם בשדה-התעורר. הפעם לא עלה בידו להגיע ללוד, אך כפיצוי הביא עימו את אשתו, ואת שני ילדיהם הדבורים ווייטנאמית, שישחקו עם האחרים, וכתשורה נשא עימו מאה בקי בוקי סויה שנעלמו תוך דקות ספורות במיטבחי הווייטנאמיות, ארגוני-פירות ומקלות אכילה.

מל והטלפון בזמן שאנחנו צריכים לחכות שנים. אפילו מיגרש מישחקים סידר מיש" רד הקליטה כבר ביום חמישי. הוונגים, כשאר חבריהם חיינו בשימחה לעבר ה"עפולתים הוועמים, ונפנו להם בידיהם: "סלום סלום". בלי להבין כלל במה מדובר בר. בבית-החולים ובדרך חזרה הוקף הר אוטובוס תושבים שחסמו בפניו את הדרך, ורק בעמל רב הצליח הנהג לחזור. במקום חיכו ושמיכות עד שיתרגלו למנהג-האוור קוליות שנשלחו עליידי בני עפולה והר קיבוצים הסמוכים. הם קיבלו תנורים נוספים ושמיות עד שיתרגלו למנהג-האוור שלנו. ילדיהם כבר החלו משחקים עם ילדי השכונה בלי מילים. אחד מהילדים הווייט-נאמים הקטנים, טפח לחברו בחוש הכיפה על כתפו הזמין אותו לשחק בתופסת - מישחק בינלאומי. הילדים המבוגרים יותר פתחו במישחק כדורגל ווייטנאם נגד ישראל ל משקיעת השמש.

מקלות אכילה

מאיבי

אחריו הגיע גם אייבי נתן ובידיו צעי צועים וממתקים: "ביקשתי שיביאו 400 פליטים ולא מאה". אמר אייבי באכזבה. "במקום שזה יהיה מביצע של עם לעם שכולם יוכלו להשתתף בו, אמרו לי בממ"ש לה ללכת הביתה. כל אדם הוא אדם, הוא נולד על האדמה וזכותו להימצא עליה, יש הרבה אנשים שהיו מתים להשתתף במיפעל הזה, כי זה נושא הומאני. הממשלה מדברת כל הזמן על יומוה פ"ר טיה ולא נותנים לנו אפשרות לעזור. אם היו נותנים לי להביא את 400 הפליטים זה היה הרבה יותר טוב". אבל אייבי מתכנן לנסוע השבוע להולנד ולהעביר את הפליטים הווייטנאמים לאוניה אחת שתסובב מול חופי היס-התיכון עד שחיים כים אחת המדינות לקלוט אותם. כן הוא מתכנן לערוך ארוחת ערב מפוארת לכל הווייטנאמים במיטבחי סינית בתל-אביב. אייבי הביא עימו חבילות של מקלות אכילה: "זה מצחיק, לא תיארנו לעצמינו שיש כאלה שלא מסתדרים עם סכין ומזלג. כששמעתי על זה החלטתי לבוא מייד ו להביא מקלות". ובאותה הזדמנות ביקר אייבי אצל היולדת ואצל אחד הילדים

ביום השישי התעוררו הוונגים מדפיקות חזקות בדלת הדירה. שעה ארוכה חיפשו את המפתח. "אנחנו לא רגילים למפתחות", סיפרו כמה מהם - בחודשים האחרונים שלשייתם בווייטנאם גרו יחד בצריפים ושכחו מה זה פרטיות. היו אלו אנשי מיש" רד הקליטה שבאו בחברת הרופא הוותיק לשאול אם אין הם זקוקים למשהו מיוחד. עד שתפסקנה הסטרדות עור יעבור זמן רב, אולם הוונגים כשאר חבריהם אינם רגילים, אלא מקבלים כל אורח בצרון, אפילו אם הם עיפיים או עסקים. במיטבחי הכינה היאן אורז, והבנות עסקו בשיטפת הירצות. הם התבשרו על לידת התינוק הווייטנאמית לחבריהם והוסבר להם המונח - צבר. בצהריים הסבו בני המישפחה ליד השולחן בחדר-המגורים ושקדו על העב"רית. בערב כבר יכלו לראות את עצמם בטלוויזיה הישראלית.

"אני מאושר", אמר וונג בסיפוק, "לא תיארתי לעצמי שזה יהיה כל-כך טוב, התושבים כל-כך נחמדים. לפני שירדנו מהאוניה אמרנו לעצמינו שאנחנו מוכנים לנסוע לכל מקום. רק לא לארץ קומוניסטית. היו כאלה שקצת דאגו ביגלל שחשבו שבישראל יש מילחמה, אבל אנחנו מרגישים שגם הדר, העיקר זה ללמוד עברית ואחר כך נראה. אני רוצה שהילדות תלמדנה בבית-ספר מה שיותר מהר, ואני חושב לנ"

במדינה

(המשך מעמוד 24)

קימת הזיקה בשטח. כל עוד לא תיפתר הבעיה הפלסטינית לא יהיה שום ערך להסכס-שלום מכל סוג שהוא. גם אם ייתחם הסכס-שלום עם מצריים תוסיף הבעיה לאיים כגידול ממאיר על גורל המדינה.

מדיניות ה"ד החזקה שנשלפה שוב לאחר רונה לטיפול בבעיה, כמוה כניחוח שיש בו אולי לנטרל אבר מסויים מהסרטן ש"פשה בו, אבל אין בכוחו למנוע את התפשטות והסתעפות הגידול לשאר הגוף.

הכנסת

הטון של הילטון

הטיב ירד, המחיר עזה, הח"כים רגזו והמזון נפגע.

עלי לציין שהילטון לא שבע נחת מיום כניסתו לשרת את הבית המכובד הזה. כולם רואים בנו פולשים, ואיש אינו חוסך הזדמנות להתקפה עלינו. והדוגמות רבות וידועות לך. רצוננו הטוב לשרת את חברי-הכנסת כימעט ללא רווח מסחרי סביר, אינו חוסך הזדמנות להתקפה עלינו, והר טובה מוחזרת ברעה. לנו כבר ברור עתה, שאין טעם להמשיך את החווה הקיים לת-

מיסעון ליפשיץ שישליק עם שומן

קופה נוספת. יתכן שיהיה זה מן התבונה שהכנסת תמצא מפעיל אחר, ששמו לא מנקר עיניים, ואפילו שעה אחת קודם. עד יום מיוחל זה נמשיך לשרת בנאמנות את עובדי הבית ואת חברי-הכנסת.

מיכתב זה שלח בשבוע שעבר מנהל הילטון ירושלים, דן ברקאי, ליושב-ראש הכנסת יצחק שמיר. היתה זו הכרזה גלויה, שהילטון יסיים, עם תום שנת החווה הראי שונה, את ניהול מיונני הכנסת.

כך הגיע לסיומו הרומן בין הכנסת לבין מלון הפאר הירושלמי, שתחילתו עם פתיחת המושב האחרון של הכנסת. עד שנכנס הילטון לכנסת, הפעיל את המיונן במשך שנים רבות מסעון פרטי בשם אשר הר ברט. חברי-הכנסת אהבו את הוברט. ה"אויכל היה עממי וטוב, המלצרים הפכו עם השנים להיות ידידיהם של הח"כים. קאכב קר. כאשר הסתיים החווה של הוברט, הוא דרש כי ועדת המיונן, המורכבת מחברי-כנסת, תאשר לו העלאת מחירי רים בשיעור של 15 אחוזים. ועדת הכנסת סירבה, והוציאה מיכרז חיצוני להפעלת המיונן. איש אינו בקיא במיסתרי ה"מיכרז, אך הילטון זכה בו. במקום תוספת של 15 אחוזים, היו מחירי הילטון גבוהים בכ"ס 75 אחוזים.

אולם לא רק המחירים השתנו. על ה"שולחן נפרשו מפות חדשות. מפיות הנייר, שבהן נהגו חברי-הכנסת והעיתונאים להשתמש גם לכתובת פתקים, הוחלפו במפיות בד. המלצרים הולבשו במדים, וגם המלצרים הפכו נוקשים יותר. אולם המדים, כרטיסי האשראי המיוחדים, האווירה של מלון פאר, והמחירים המפולפלים לא הפכו את השירות ואת ה-

אוכל לטובים יותר. חברי-כנסת נאלצו להמתין לעתים חצי שעה עד שהמלצר התפנה לגשת אליהם, ואחר כך עוד שעה ארוכה עד שהוגש האוכל. מנהל המסעדה של הכנסת מטעם הילטון, עודד ליפשיץ, מלונאי צעיר ונמרץ, ניסה לשכנע את חברי-הכנסת כי איכות האוכל טובה, אולם לא פעם נאלץ לקבל בחזרה מנות שישליק שהורכבו משומן, או קבאב קר.

את המיתקפה על הילטון פתחה ח"כ ה"מעזר אורה נמיר, שהיתה פעם יושבת-ראש ועדת המיונן של הכנסת. היא שלחה מיכתב חריף ליושב-ראש הכנסת, יצחק שמיר, בו הצביעה על האווירה הסנובית והמחירים הגבוהים שאותם הכניס הילטון למישכן הכנסת.

אל שמיר הגיעו גם פניות בעל-פה מ"חברי-כנסת שונים, שהתמרמרו על ה"אוכל, המחירים, השירות והאווירה ב"מיונן. גם העיתונאים הצטרפו למסע נגד המלון ותקפו את הכנסת על ההילטוניזציה שלה.

משכורות רעב. אחד הסיפורים תיאר את החשבון הראשון שהוגש ליו"ר הכנסת, שאכל עוף אפוי (המנה העיקרית הזולה ביותר בתפריט של הילטון) עם שתי תוספות ובקבוק סודה, ושלם סכום של 62.50 לירות. שמיר הכחיש את הס"פור, אם כי המחירים היו נכונים. אבל הילטון נבהל. המלון לא יכול היה להרי"שות לעצמו להודות במחירים היקרים ולהורידם. תחת זאת החליט לצרף שתי תוספות לכל מנה, מבלי לשנות את המחיר, וחסך בכך לח"כ 18 לירות לכל ארוחה. לא רק באי המיונן התגעגעו להוברט, גם המלצרים שעבדו בתקופתו החלו להתגעגע אליו, "הרגשנו כאן כמו בבית בוד מנו של הוברט". סיפר אחד מהם. אולם הסיבה האמיתית לגעגועים היתה הרבה יותר פרוזאית - המשכורת. המשכורות של הוברט היו גבוהות ביותר, ואילו עתה נכנסו העובדים למעגל המשכורות של יתר עובדי המלון, המבוסס על 15 אחוז מרווחי הילטון המתחלקים בין כל ה"עובדים. על המלצרים נאסר להתלונן, ליפשיץ הודיע להם, כי "כל מי שייתפס משוחח עם חברי-כנסת או עם עיתונאי על תנאי העבודה, יסולק מהכנסת ויועבר לע"בוד במלון, שבו העבודה קשה יותר ו"צריך לעבוד גם בשבתות".

נכ הגמל. אולם המידע הגיע לידיו של ח"כ שלי מאיר פעיל, ששיגר מיכתב ליושב-ראש הכנסת בו טען: "נודע לי ממקור מוסמך, שמלצרי מיונן הכנסת קיבלו החודש, דצמבר 1978, משכורות זעומות שבעו בין 2700 ל-3200 לירות. לדברי המקור נמסר למלצרים, שבעונה זו התפוסה במלונות הילטון נמוכה ולכן אין לאל לים לשלם משכורות הוגנות.

אין ספק שמשכורת-רעב למלצרים ול"מלצריות, העובדים קשה מאד, מהווה על"בון להם ולכבוד הבית. אבקשך לבדוק תלונות אלה ולחקן את המעוות בהקדם". פעיל טעה, לדברי המלצרים, כשנקב בסכומים. הם מגלים, שהיו אף משכורות נמוכות גם מהסכום הקטן ביותר שבו נקב. יש מלצרים הטוענים כי קיבלו בחודש ש"עבר רק 2000 לירות.

מנכ"ל הילטון, ברקאי, טוען כי פעיל טעה בעניין אחר. לדבריו, משכורתו של מלצר נעה בעונת השיא בין 8000 ל-20 אלף לירות לחודש. לעומת 6000 לירות אלף לירות בחודש של שפלה כדוגמת אותו דצמבר.

המיכתב של פעיל היה הקש ששביר את גב הגמל. מוסד כמו הילטון אינו יכול להרוויח במיונן הכנסת, ששמו הוסב על"ידי הילטון למיסעדת-הכנסת. אולם ה"ל"טון רצה ביוקרה, לשם אותה יוקרה, וכדי שיוכל לפרסם בכל העולם כי הילטון משרת את כנסת ישראל, משחד הילטון גם את חברי-הכנסת. הוא מעניק להם לינה וארוחת-בוקר, עם טלוויזיה צבעורנית וסל פירות בחדר, המורת 250 לירות ללילה. מאורח רגיל גובים פי ארבע.

שאינו מרוויח כסף, אלא גם מותקף מוש"מץ. היוקרה, שבעבורה היה מוכן לשלם סכומים כה גבוהים, חמקה בין הידיים. הילטון לא יתחדש את החווה ואף ביקש להתירו לפני המועד המוסכם. ע"ר הכנסת רשאי לבטל את החווה בכל ע"ש שיחפץ, אם יודיע על כך הודש מראש. עתה מתנינים חברי-הכנסת וחברי ה"נ"הלת הילטון להחלטתו של יצחק שמיר.

העוקים מווייטנאם עם ארגזי תפוזים ותפוחים רגילים לאוכל חריף

הווייטנאמים השוכב במחלקת ילדים עם מחלת אולקוס חריפה. בעלי המכוניות בעפולה התנדבו לקחת את העולים החדשים לטיולים בעיר בשבת. גם הוונגים זכו בטיול כזה וטעמו מה"פלאפל הישראלי שערב לחינם. אפילו ל"דחם הקטנה בת ה"4 לא התלוננה על חריפות המאכל העממי. "אנחנו רגילים לאכול חריף מגיל צעיר", חייך וונג. התחיל לעבור עם מישפחתו מחלון ראווה אחד לשני, כשהם משווים את המחירים למחירי רים בארצם. "בגדים זה כמו אצלנו. מכי שירי חשמל קצת יקרים". וונג רוצה לק"נות בהזדמנות הראשונה מכשיר רדיו - אחרי תקופה ארוכה של חוסר קשר עם העולם החיצוני. הוא רוצה ללמוד הכל על הארץ בה הוא נמצא ולהתחיל חיים חדשים.

סות לעבוד כנהג או בחקלאות או ללמוד מקצוע אחר. שתי אחיותיו של וונג נשארו בווייטנאם. האחת נשואה והשנייה רוקה, כבר גארשיים אין הוא יודע מה עלה בגורלו, גם אשתו איבדה כל קשר עם אמה ועם אחיה. "אני מקווה שהם יצליחו לברות, מי יודע אולי גם הם יצליחו להגיע לישראל אל זה יהיה נהדר". אמרה היאן בעיניים נוצצות.

להתחיל

חיים חדשים

בת בעפולה. תושבים רבים צובי אים כרגיל עה מבואות מרכז הקלי"טה. ישנם כמה תושבים שבאו לחפש פועי לים למיפעליהם. הגיעו גם תל-אביבי אחד